

Łódź, 10 marca 2023 r.

**Sąd Dyscyplinarny
Krajowej Izby Doradców Podatkowych
Łódzki Oddział Zamiejscowy w Łodzi**

Sygn. akt SD 188/22

**ORZECZENIE
SĄDU DYSCYPLINARNEGO
KRAJOWEJ IZBY DORADCÓW PODATKOWYCH**

Łódzki Oddział Zamiejscowy Sądu Dyscyplinarnego w składzie:

Przewodniczący: doradca podatkowy Mateusz Latkowski
Sędzia: doradca podatkowy Małgorzata Hajda
Sędzia: doradca podatkowy Teresa Fibich

Protokolant: doradca podatkowy Michał Sroczyński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 marca 2023 r. sprawy z wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Doradców Podatkowych z 25 maja 2022 r. (Rep. 719/2021/22/2021/LDS) o ukaranie doradcy podatkowego (nr wpisu), obwinionej o czyn polegający na zaniechaniu w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r., w, wykonania obowiązku stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, co powoduje zagrożenie wyrządzenia szkody klientom doradcy podatkowego wskutek nieprzygotowania lub niedostatecznego przygotowania merytorycznego do świadczenia usług zawodu zaufania publicznego, co stanowi naruszenie art. 36 pkt 2 w związku z art. 36 pkt 1 ustawy z 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2117 ze zm.) i w dalszym związku z rozdziałem VIa zasad etyki doradców podatkowych,

orzeka

1. uznaje za winną tego, że w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. w nie wykonała obowiązku stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, czym naruszyła art. 36 pkt 2 ustawy o doradztwie podatkowym oraz art. 11e ust. 2 w zw. z art. 11d ust. 1, w zw. z art. 4 ust. 2 zasad etyki doradców podatkowych oraz w zw. z art. 36 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym, tj. czynu z art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o doradztwie podatkowym i za to, na mocy art. 64 ust. 2 pkt 2 ustawy o doradztwie podatkowym, orzeka karę dyscyplinarną nagany;
2. Ustala, że koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi Krajowa Rada Doradców Podatkowych.

Przewodniczący
Mateusz Latkowski

Sędzia
Małgorzata Hajda

Sędzia
Teresa Fibich

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego, jeżeli od chwili ujawnienia czynu upłynął rok lub od chwili popełnienia czynu upłynęły 3 lata. W realiach niniejszej sprawy oznacza to, że nie wystąpiło przedawnienie prawa do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

We wniosku o ukaranie Rzecznik Dyscyplinarny zarzucił Obwinionej naruszenie art. 36 pkt 2 ustawy o doradztwie podatkowym oraz art. 36 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym w zw. z rozdziałem VIa zasad etyki doradców podatkowych. Przepisy te dotyczą obowiązku stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez doradcę podatkowego. W okresie rozliczeniowym 2019-2020 Obwiniona uzyskała 16 punktów kwalifikacyjnych. Liczba punktów wynika z zestawienia punktów kwalifikacyjnych w latach 2019-2020, które Sąd ocenia jako wiarygodne.

W toku postępowania wyjaśniającego do Obwinionej została skierowana korespondencja zawierająca postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, wezwanie do udzielenia wyjaśnień oraz pismo procesowe z propozycją uzgodnienia kary. Obwiniona odebrała powyższą korespondencję, następnie złożyła wyjaśnienia oraz oświadczenie o wyrażeniu zgody na ukaranie (kara nagany). W wyjaśnieniach (pismo z 21 lutego 2022 r.) Obwiniona wskazała w jakich formach kształcenia uczestniczy, jednak nie przedstawiła żadnych dowodów uczestnictwa – wskazując wprost, że nie uzyska tych informacji z powodu braku czasu.

Sąd uznał przedstawione w sprawie dowody za wiarygodne, a stan faktyczny sprawy za niebudzący wątpliwości.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym, doradcy podatkowi ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków zawodowych określonych prawem. Stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych stanowi obowiązek zawodowy doradcy podatkowego, o czym przesądza treść art. 36 pkt 2 ustawy o doradztwie podatkowym. Ponadto, stosownie do art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o doradztwie podatkowym, doradcy podatkowi ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za czyny sprzeczne z zasadami etyki zawodowej. Obowiązek postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej wynika z art. 36 pkt 1 ustawy o doradztwie podatkowym. Stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych stanowi obowiązek wprost wskazany w art. 4 ust. 2 zasad etyki doradców podatkowych. Istnieją zatem co najmniej dwie podstawy prawne odpowiedzialności dyscyplinarnej doradcy podatkowego za czyn polegający na naruszeniu obowiązku stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Obowiązek stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych powinien być realizowany w formach przewidzianych w Rozdziale VIa zasad etyki doradców podatkowych (przepisy art. 11d – 11j zasad etyki doradców podatkowych). Przepisy te przewidują punktowy mechanizm rozliczania obowiązku. Zgodnie z art. 11e ust. 2 zasad etyki doradców podatkowych doradca podatkowy, wykonując obowiązek stałego podnoszenia kwalifikacji, zobowiązany jest do

uzyskania minimum 32 punktów w okresie następujących po sobie dwóch kolejnych lat, przy czym w jednym roku doradca obowiązany jest uzyskać minimum 25 % dwuletniego limitu.

Zawód doradcy podatkowego jest zawodem zaufania publicznego. W praktyce przyjmuje się, że zawód ten wykonywany jest przez osoby dysponujące profesjonalnym przygotowaniem, działające z należytą starannością i przy odpowiednich kwalifikacjach teoretycznych i praktycznych. Obowiązek stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez doradców podatkowych stanowić ma gwarancję dla uczestnika obrotu – klienta doradcy podatkowego – że korzysta on ze wsparcia profesjonalisty. Naruszenie tego obowiązku nie tylko więc naraża na szkodę klienta doradcy podatkowego, ale także stawia pod znakiem zapytania status doradcy podatkowego jako zawodu zaufania publicznego. Naruszenie tego obowiązku stanowi zatem przewinienie o wysokim stopniu szkodliwości.

W oparciu o wyżej wskazane ustalenia, Sąd stwierdził, że Obwiniona dopuściła się zaniedbania jednego z podstawowych obowiązków doradcy podatkowego, jakim jest stałe podnoszenia kwalifikacji zawodowych, czym zrealizowała znamiona czynu sprzecznego z art. 36 pkt 2 ustawy o doradztwie podatkowym oraz z art. 4 ust. 2 zasad etyki doradców podatkowych. W okresie 2019-2020 Obwiniona zobowiązana była do uzyskania łącznie 32 punktów kwalifikacyjnych, jednak uzyskała jedynie 16 punktów. Nie ma zatem wątpliwości, że doszło do popełnienia zarzuczonego we wniosku o ukaranie czynu.

Obwiniona złożyła wyjaśnienia w toku postępowania wyjaśniającego, jednak z wyjaśnień tych nie wynika ani fakt uzyskania większej liczby punktów niż liczba wynikająca z zestawienia punktów kwalifikacyjnych, ani też żadne zasługujące na uwzględnienie powody nieuzyskania wymaganej przepisami liczby punktów. Wobec tego Sąd przyjął, że nie zachodziły żadne obiektywne przesłanki uniemożliwiające uczynienie zadość obowiązkowi stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Sąd zauważa, że katalog form podnoszenia kwalifikacji jest na tyle szeroki, że uczynienie zadość obowiązkowi nie stanowi wymogu nad wyraz uciążliwego do spełnienia. Nadto liczba punktów, do których uzyskania zobowiązany jest doradca podatkowy, nie stanowi liczby niemożliwej, czy nawet nadmiernie trudnej do zgromadzenia. Wreszcie zauważyć wypada, że uzyskanie dowodów realizacji obowiązku podnoszenia kwalifikacji zawodowych (np. certyfikatów, zaświadczeń itd.) i ich przedłożenie w odpowiednim terminie organom samorządu zawodowego również nie stanowi szczególnego wyzwania. Polemika w przedmiocie zasadności tych wymogów – jasno przecież określonych w zasadach etyki doradców podatkowych – może być uzasadniona w ramach dyskusji o tworzeniu prawa, ale nie w ramach egzekwowania jego stosowania.

Stosownie do art. 64 ust. 2 ustawy o doradztwie podatkowym, karami dyscyplinarnymi są upomnienie, nagana, zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od 6 miesięcy do lat 3 oraz pozbawienie prawa wykonywania zawodu. Rolą Sądu jest orzeczenie kary adekwatnej do popełnionego deliktu zawodowego spośród kar wskazanych w w/w przepisie. Jakkolwiek przepisy ustawy o doradztwie podatkowym nie regulują zasad wymiaru kary dyscyplinarnej oraz nie zawierają żadnego odesłania w tym zakresie (np. do przepisów ogólnego prawa karnego materialnego), to jednak Sąd nie działa w ramach „próżni” prawnej, a reguły

wymiaru kar wynikające z ogólnych przepisów prawa karnego materialnego mogą i powinny znaleźć ostrożne zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym. Zatem dokonując oceny przewinienia Sąd nie może abstrahować od celów, jakie wymierzona kara powinna spełnić, czy wcześniejszego zachowania obwinionego.

Orzekając karę sąd wziął pod uwagę opisane powyżej okoliczności sprawy i stwierdził, że kara nagany jest adekwatna do okoliczności ustalonych w toku prowadzenia sprawy. Orzeczenie kary łagodniejszej nie jest zasadne z uwagi na dużą różnicę między liczbą punktów faktycznie zdobytych (16), a minimalną liczbą punktów do zdobycia (32). Orzeczenie kary surowszej z kolei nie jest właściwe uwzględniając chociażby wcześniejszą niekaralność Obwinionej.

W tej sytuacji Sąd orzekł karę określoną w art. 64 ust. 2 pkt 2 ustawy o doradztwie podatkowym, czyli **karę nagany**.

W ramach orzekania nie można pominąć potencjalnych aspektów edukacyjnych wyroku. W tym kontekście Sąd zwraca uwagę na niepokojący kierunek wyjaśnień Obwinionej – wynika z nich bowiem lekceważący stosunek do norm zobowiązujących doradcę podatkowego do, po pierwsze, uczestniczenia w formach kształcenia wymienionych w przepisach o etyce zawodowej, po drugie, gromadzenia dowodów potwierdzających uczestnictwo w tych formach kształcenia i przedkładania ich w odpowiednim trybie i terminie organom samorządu zawodowego. Wypada w tym kontekście zwrócić uwagę, że obowiązki doradcy podatkowego określone w ustawie o doradztwie podatkowym oraz w zasadach etyki doradców podatkowych nie są zbiorem dobrych praktyk, ale przepisami powszechnie obowiązującymi (choć skierowanymi do określonej grupy zawodowej) – ich lekceważenie może wpływać m.in. na zaostrzenie kary w postępowaniach dyscyplinarnych.

Przewodniczący
Mateusz Latkowski

Sędzia
Małgorzata Hajda

Sędzia
Teresa Fibich